

LAUSUNTO

2.5.2022

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: VN/8360/2022

Asia: Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta a-luokan eläintautien vastustamisesta

Eläinlääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Yleiset huomiot:

Osa asetusluonnoksen taustalla olevasta EU-tason sääntelystä on sellaista, josta jäsenmaiden toimivaltainen viranomaisena voi säätää yksityiskohtaisemmin tai säätää helpotuksia ja poikkeuksia. Eläinlääkäriliiton mielestä tämä on hyvä asia ja tehdyt kansalliset poikkeukset ovat pääasiassa kannatettavia.

Pykäläkohtaiset kommentit

4 § Poikkeaminen eläinterveystodistusta koskevista vaatimuksista siirrettäessä maaeläimiä ja niistä saatuja tuotteita a-luokan taudin vuoksi perustetulta vyöhykkeeltä:

Eläinlääkäriliiton mielestä tässä pykälässä ehdotetut helpotukset EU:n eläinterveystodistuksen käytöstä ovat hyvä asia. Ne joustavoittavat ja helpottavat toimintaa ja vähentävät byrokratiaa. Näin virkaeläinlääkäreiden resursseja voidaan ohjata palvelemaan paremmin käytännön tautivastustusta.

5 § Puhdistus ja loppudesinfektio sekä uusien eläinten ottaminen maaeläinten pitopaikkaan.

On hyvä, että tartuntapitopaikan puhdistus- ja desinfiointitoimet viedään kokonaisuudessaan loppuun viranomaisten toimesta ja valtion kustannuksella, vaikka pitopaikka jäisikin tyhjäksi, eikä siihen enää tulisi uusia eläimiä. Mikäli tyhjäksi jäävä tartuntapitopaikka jätettäisiin vain alkudesinfiointin varaan, olisi olemassa riski taudin leviämisestä edelleen ja uusista taudinpurkauksista.

8 § Tartuntavyöhykkeellä suoritettavat toimenpiteet

Pykälän 1 momentissa todetaan: ”Kunnaneläinlääkärin on tarkastettava edustava määrä sellaisia tartuntavyöhykkeellä sijaitsevia sikojen pitopaikkoja, joihin aluehallintoviraston tekemän riskiarvioinnin perusteella arvioidaan sisältyvän suurin riski afrikkalaisen sikaruton leviämisestä, sekä tarkastuksen yhteydessä tarkistettava sikojen merkinnät ja eläinluettelot sekä se, että suorat ja epäsuorat kontaktit pidettävien sikojen ja luonnonvaraisten villisikojen välillä on estetty tehokkaasti”.

Pykälän 2 momentin 2 kohdassa todetaan, että: ”Ruokaviraston on määrättävä sikojen pitopaikoissa käyvät henkilöt pukeutumaan vain kyseisessä pitopaikassa käytettäviin suojavaatteisiin, vaihtamaan

jalkineensa eläinsuojien sisään- ja uloskäynnin yhteydessä niin, että eläinsuojissa käytettävien jalkineiden ja eläinsuojien ulkopuolella käytettävien jalkineiden jalanjäljet eivät kohtaa, pesemään ja desinfioimaan kätensä ja jalkineensa eläinsuojaan tullessaan ja sieltä poistuessaan sekä pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita varaamaan mahdollisuus jalkineiden desinfiointiin desinfektioaltaassa sekä käsien pesuun ja desinfiointiin.”

Eläinlääkäriliitto haluaa tuoda esiin, että 8 §:n toisen momentin 2. kohdassa mainitut tautisuojaustoimenpiteet eli tilakohtaisten suojavaatteiden ja -jalkineiden käyttö, käsien pesu ja desinfiointi ym. eivät välttämättä riitä estämään virusperäisten, helposti leviävien a-luokan tautien leviämistä, mikäli käydään useammalla tilalla samana päivänä, eikä tilojen välillä peseydytä esimerkiksi käymällä suihkussa. Tähän ei useimmissa tapauksissa ole tilojen välillä mahdollisuutta. Tämä taas tarkoittaa sitä, että tartuntavyöhykkeen tilojen tarkastuksia tekevä eläinlääkäri ei käytännössä voi käydä kuin yhdellä tai kahdella tilalla päivässä, koska hänen täytyy tilakäyntien välillä käydä esimerkiksi vastaanotolla peseytymässä ja vaihtamassa kaikki vaatteet. Tämä edellyttää, että näihin tartuntatilojen tarkastuksiin on riittävästi eläinlääkäriresursseja käytettävissä, jotta tarkastukset tulevat tehdyiksi ajallaan, eikä tartuntoja levitetä.

Tarkastusten viivästysten ja tartuntojen levittämisen riskin suhteen tulee huomioida, että kyse saattaa olla varsin suurista taloudellisista kysymyksistä. Sikatilat ovat nykyään varsin suuria ja sijaitsevat monesti useamman sikatilan keskittymissä Varsinais- ja Länsi-Suomessa sekä Pohjanmaalla. Tämän lisäksi on syytä ottaa huomioon eläinsuojelullinen näkökohta: jos tarkastusten viivästyminen aiheuttaa sellaisenkin eläinsiirtojen viivästymisen, jotka muutoin olisivat asetuksen mukaan mahdollisia, voi tilanne johtaa hyvin nopeasti sikalan ylitäytymiseen ja jopa sikojen lopetukseen eläinsuojelullisista syistä. Tämä tapahtuu ensisijaisesti tuottajan kustannuksella.

Esimerkiksi ETT:n ulkomaan matkaohjeessa vaaditaan, että käynnistä ulkomaisella kotieläintilalla pitää olla kulunut 48 tuntia, ennen kuin eläintiloihin voidaan mennä kotimaassa. Tämän 48 tunnin aikana tulee käydä saunassa ja vaihtaa kaikki vaatteet. Sikavan erityistason ohjeissa taas edellytetään, että tilalla tuotantotiloissa vierailevien henkilöiden edellisestä käynnistä sikatilalla on kulunut vähintään 48 tuntia.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Kunnioittaen,

Katri Kiviniemi
puheenjohtaja